

L'AFER COL·LECTIU

Que la responsabilitat de la Societat Catalana de Pediatria i dels seus membres s'interrelacionava íntimament amb la d'altres parcel·les de l'activitat humana era entès de feia molt de temps; una mostra, el vell i permanent treball de Jeroni de Moragas sobre *Col·laboració mèdico-escolar*, del llunyà any 1930.

Més acostat, l'estudi de la Societat —de l'any 1967— sobre *La pediatria en el suburbi*, que contempla els aspectes mèdico-sanitaris i, a més, els socioeconòmics, els urbanístics i els escolars i que inclou, per exemple, aquella frase tan imprecisament pediàtrica que augura que les accions dirigides a «possibilitar la millor satisfacció dels drets de la persona humana, contribuiran a fer que uns homes sense esperança —no perquè l'hagin perduda, sinó perquè ni tan sols l'han coneguda— la coneguin i deixin d'ésser una multitud de solitaris.»

O també la ponència de la Societat —de l'any 1971— sobre la «Contribució de la comunitat als problemes de la pediatria social» en què intervingueren un arquitecte, un pedagog i un sociòleg.

I encara d'altres treballs i estudis, d'entre els quals sobresurt la sessió del dia 3 de març de 1974, celebrada al Palau de Congressos de Perpinyà, sobre «Ecologia infantil». La reunió era organitzada per la Societat de Pediatria, en col·laboració amb la Càtedra d'Ecologia de la Universitat de Barcelona, el Centre Mèdico-psico-pedagògic Henri Wallon de Perpinyà, l'Escola de Mestres Rosa Sensat, la Fundació Jaume Bofill i la Universitat Catalana d'Estiu de Prada. Integraven la presidència de l'acte Francesc Prandi,

president de la Societat; Gerard Vassalls, president de la Universitat d'Estiu i degà de la Facultat de Ciències de Tannanarive; Andreu Roquere, adjunt del batlle de Perpinyà; Enric Ey, professor de psiquiatria a París; Jordi Baillat, president de l'Ordre dels Metges; el general i poeta Marcel Cazeilles, del Cos de Sanitat francès, i monsenyor Enric L'Heureux, bisbe de Perpinyà.

La sessió —en forma de taula rodona— fou coordinada per Oriol Casassas i tractà dels factors ambientals psico-socials que influeixen l'infant i, entre els ponents, els pediatres eren minoria.¹¹⁴ La Invitació a l'acte deia: «I per què els aspectes psico-socials de l'ecologia infantil? Perquè mai com ara el medi no havia estat tan contaminat i mai com ara no havia sofert tan ràpides transformacions; i mai no havia estat posada a prova com ara l'adaptabilitat humana. I si bé de la multitud de problemes que això comporta els demogràfics, els derivats d'un malbaratament de recursos, els dependents de factors físics, químics i biològics tenen tanta magnitud que han arribat a motivar presagis tenebrosos, cal també —i amb urgència— vigoritzar una reflexiva inquietud per les influències de l'entorn sobre el psiquisme infantil. Sinó, podria succeir que demà tinguéssim uns infants corporalment sans, confortablement instal·lats, però esclavitzats per l'angoixa, la por, la inseguretat, la depressió, la insolidaritat, la violència. I hem de mirar, com sigui, d'evitar-ho.»

El fet és que l'acte fou seguit per unes tres-centes persones; un diari local de l'endemà¹¹⁵ feia aquest

114. Composició de la taula en la reunió sobre «Ecologia infantil»: Oriol Casassas, coordinador; Ramon Bacardí, pediatre; Joan Barjau, pedagog; Jordi Estivill, sociòleg; Albert Guiset, ecòleg; David Mackay, arquitecte; Josep M^a. Masjuan, sociòleg; Marta Mata, pedagoga; M^a. Rosa Miracle, ecòloga; Joan Poncet, psiquiatre; Joaquim Ramis, pediatre; i Emili Segarra, psiquiatre infantil.

115. Midi Libre, 5-març-1974, *L'écologie de l'enfant a passionné une foule de scientifiques doublés d'humanistes.*

comentari: «*La table ronde et les communications ont duré près de cinq heures d'affilée, avec un petit entracte de quinze minutes, mais les participants ont tenu bon. Même ceux qui les autres jours ont l'habitude de déjeuner très ponctuellement à midi sont restés jusqu'au bout, pris dans le feu des échanges.*»

Aquesta manera de veure els problemes de l'infant, no com un monopoli dels pediatres sinó com una tasca pluridisciplinària, havia estat present, doncs, en la vida de la Societat Catalana de Pediatria repetidament, però sempre, encara que amb vigoria, de forma tàcita. Era urgent d'exposar ben explícitament que la responsabilitat en la construcció d'un món més sa i més just —si es volia que els esforços consegüents fossin eficients— havia d'ésser àmpliament compartida. Aquesta necessitat era sentida en algun nucli espars però, formalment, obertament, ningú no l'havia proclamada encara en els medis nostrats; fins que arribà el 30 de gener de 1975.

La Societat era presidida per Oriol Casassas que, en repetides ocasions, havia expressat el convenciment que la seva elecció per a aquest càrrec directiu no havia estat l'elecció d'una persona sinó la d'un representant —que igualment hauria pogut ésser un altre soci— d'una determinada concepció de la pediatria, la que entén que la funció del pediatre no acaba amb la medicina preventiva, el diagnòstic i el tractament perquè comprèn, també, l'obligada atenció a un vast ventall de patògens socials.¹¹⁶

Així, no fa estrany que una de les primeres manifestacions del nou equip directiu de la Societat fos la sessió del 30 de gener, una taula rodona amb el títol «La salut, un afer col·lectiu». La Societat organitzà la reunió amb la col·laboració de la Fundació Jaume Bofill i Ramon Martínez i Callén coordinà la taula.¹¹⁷

116. *Entrevistes als antics presidents*, BSCP, 1986, pàg. 242.

117. Participants a la taula: Ramon Bacardí, pediatre (en substitució d'Àngel Ballabriga que, hores abans de la

Es coincidí —i foren unes de les conclusions de l'acte— que la medicina preventiva no ha de limitar la seva acció a evitar els efectes nocius que el medi pot provocar en l'infant, sinó que ha de procurar l'eradicació de les causes físiques, químiques, biològiques i psico-socials d'aquests efectes nocius; que una lluita per la salut, en el sentit ampli exposat i si hom vol que sigui eficaç i prospectiva, ha de comptar amb la participació —igualment important— d'experts en la totalitat de les disciplines relacionades amb les condicions de vida i amb un desenvolupament harmònic i integral.

Abans, ni havia estat explicitada amb tanta de vehemència l'amplitud de la lluita per la salut, ni havia estat proclamada d'una manera tan contundent la coresponsabilitat en la lluita. Com una clara continuació —i, en bona part, conseqüència— i com un desenvolupament exhaustiu d'aquesta sessió pionera, al Desè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana —a Perpinyà, el setembre de 1976— fou exposada la ponència «Funció social de la medicina», amb una amplíssima participació pluridisciplinària, en què es digué —per exemple— que «avui ha fet irrupció un concepte nou en biologia, el de la política de la salut o —millor encara— el de la política de la vida», que «els metges no poden pretendre d'aportar

sessió, declinà l'encàrrec per disconformitat amb la llengua emprada per l'organització); Bartomeu Barceló, professor de Geografia al Centre Universitari de Balears; Josep M^a. Cullell, economista del Centre d'Estudis de Planificació; Claudi Esteve, catedràtic d'Antropologia cultural a la Universitat de Barcelona; Joan Estruch, professor de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona; Jordi Font, professor de l'Escola de Psicologia religiosa de la Fundació Vidal i Barraquer; J.A. Gonzàlez Casanova, catedràtic de Teoria de l'Estat a la Universitat de Barcelona; Manuel Ribas i Piera, catedràtic d'Urbanisme a l'Escola Superior d'Arquitectura; i Xavier Rubert de Ventós, catedràtic d'Estètica a l'Escola Superior d'Arquitectura.

21 de maig de 1955: Sessió necrològica en memòria de Rafael Ramos. A la presidència (d'esquerra a dreta), Ignasi Aragó, Martínez Borso —Jefe de Sanitat—, Pedro i Pons —president de l'Acadèmia—, Sales Vázquez —degà de la Facultat— i Pere Calafell. A primera fila (d'esquena i d'esquerra a dreta) Suárez Perdiguero, Brossa, Goday, Roviralta, Jeroni de Moragas. A segona fila (entre Suárez i Brossa), Lluís Govern. Parla Santiago Ferrer i Pi.

Prof. Dr. RAFAEL RAMOS
CATEDRÁTICO DE ENFERMEDADES DE LOS NIÑOS
EN LA UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

PUERICULTURA

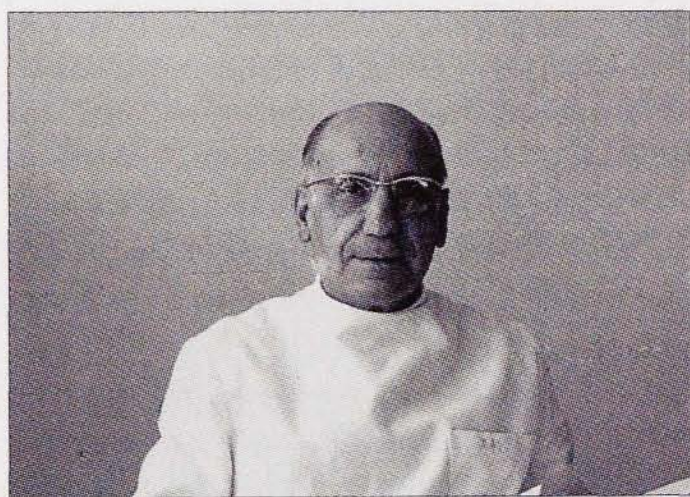
HIGIENE, EDUCACIÓN Y
ALIMENTACIÓN EN LA
SEGUNDA INFANCIA
(NIÑOS DE TRES A SIETE AÑOS)

TOMO II

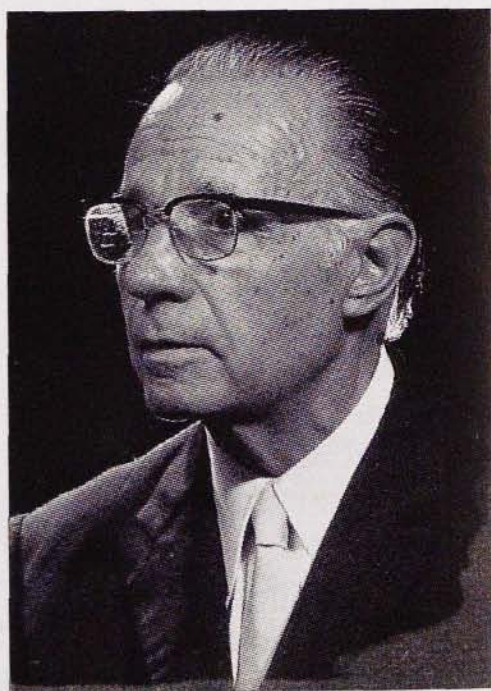
SALAMANCA, II AÑO TRIUNFAL
1938

*Puericultura de
Ramos, 1938,
«II Año Triunfal».*

Rafael Ramos Fernández.

*Josep Maria Sala
i Ginabreda.*

Pere Calafell i Gibert.

Dispensari Parroquial de Somorrostro.

La medicina privada dels suburbis.

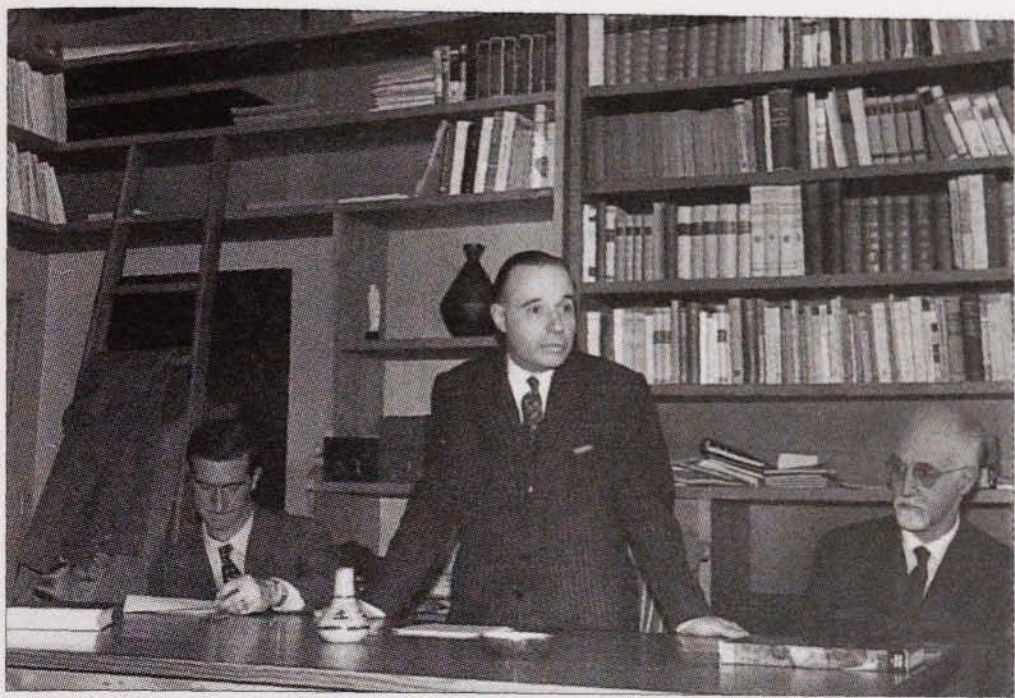
1 ^{ra} VISITAS	5'00	7/11
VISITAS	2'00	"
ANALISIS	5'00	"
VELOCIDADES	5'00	"
MASAJES	2'00	"
CURAS	2'00	"
INYECCIONES	1'00	"

1976. Cinquantenari de la Societat de Pediatria: lliurament del Títol de Soci d'Honor a Pere Calafell que fan Oriol Casassas —president— i Salvador Sargas —secretari.

Pompeu Pascual i Busquets fa lliurament al president Pere Calafell del llibre de Finkelstein amb què, a Xile, l'autor havia obsequiat el seu pare Pascual i Carbó.

Sessió de la Societat de Pediatria a l'Institut de Pedagogia Terapèutica. D'esquerra a dreta, Francesc Prandi —secretari de la Societat—, Calafell —president— i Jeroni de Moragas —director de l'Institut.

Reunió de la Societat de Pediatria a Tarragona, el 8 de maig de 1960. Al Pont de les Ferreres, Jeroni de Moragas amb Josep Ferrés i Ribera i Oriol Casassas (d'esquerra a dreta).

Lliurament del Títol de Soci d'Honor a Sala i Ginabreda, en ocasió del Cinquantenari de la Societat de Pediatria.

Sala i Ginabreda amb alguns dels seus col·laboradors, el dia 18 de desembre de 1953, abans d'un partit de futbol contra els metges de l'Hospital de l'Esperança. D'esquerra a dreta, Casassas, Joan Roca i Llop, Sala i Canós, Sala i Ginabreda, Joan Albós i Gustau Nadal.

Simeó Selga i Ubach.

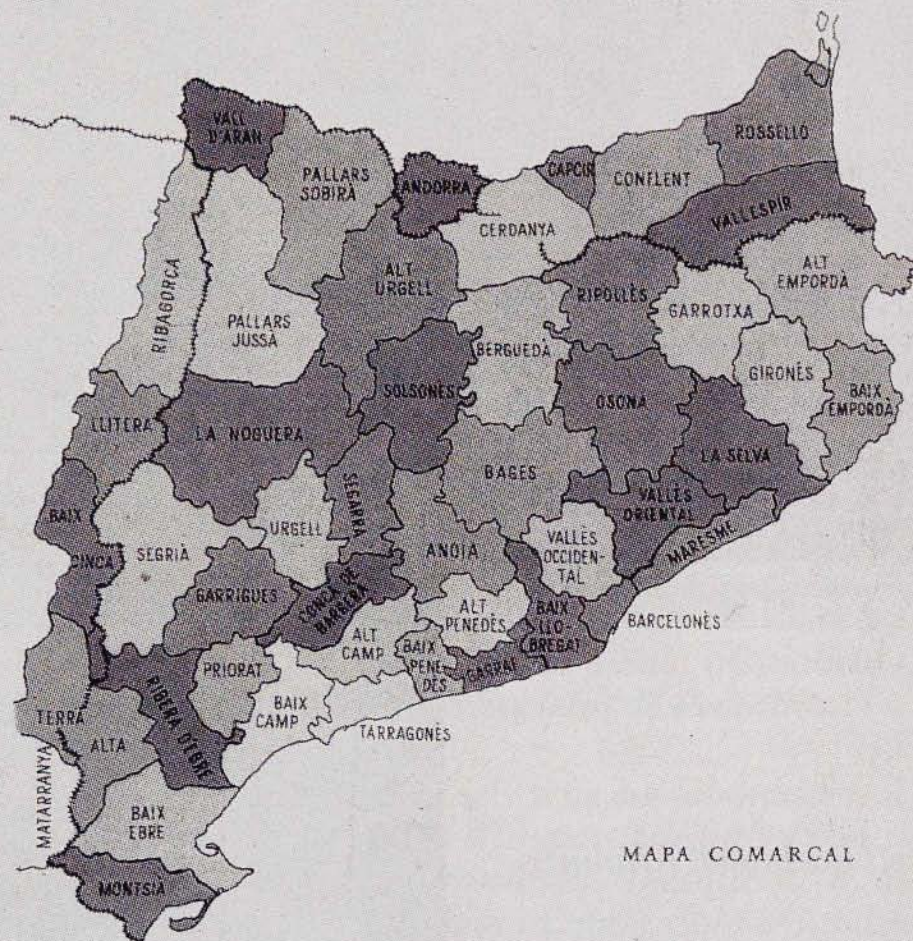

Martí Carbonell i Juanico.

Lluís Gubern i Salisachs.

SOCIEDAD CATALANA DE PEDIATRÍA

MAPA COMARCAL

INVITACIÓN A LA SESIÓN INAUGURAL DEL CURSO 1961-1962

Viernes, 10 de noviembre de 1961

Invitació a la conferència inaugural del curs 61-62 pronunciada per Simeó Selga, amb un Mapa Comarcal contestatari.

les solucions ells sols. La política de la salut o la política de la vida ha passat a ésser un afer col·lectiu. El metge contribuirà amb el seu esforç —portarà el seu combat— *com un de més*, al costat del sociòleg, de l'urbanista, del psicòleg, del pedagog, del polític... i al costat de l'home. O millor, com un home més.»¹¹⁸

I en els mateixos criteris, l'any següent, l'àmbit d'Estructura Sanitària del Congrés de Cultura Catalana, amb una participació en la redacció de les ponències d'uns quants centenars de persones, basà la seva exposició i les seves conclusions.

I avui, que la salut és un afer col·lectiu ningú no ho posa en dubte.

118. Desè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. *Funció Social de la medicina*, Justificació. Oriol Casassas, pàg. 3.